

Isuani savimminissamik piianissamut London Miningip qinnuteqaataa pillugu innuttaasunik tusarniaaneq - tusarniaanermi ataatsimiisitsinerit sisamaasut siullersaat

Ilisimatusarfik, Nuuk, d. 28. august 2012, nal. 19:00 – 22:00.

Tusarniaanermi ataatsimiisitsinerimi aqutsisut: Hans Peter Poulsen aamma Johannes Kyed, Kompetencekompagniet.

Imaqarniliamik suliarinnittoq: Aviâja Lyberth Lennert, Kompetencekompagniet.

- 19:00 **Tikilluaqqusineq**
Unnummut pisussanik nassuiaassineq, paasissutissiineq, ilisartinneq.
- 19:15 **Ataatsimiinnermut ammaaneq**
Inuussutissarsiornermut Aatsitassarsiornermullu Naalakkersuisoq Ove Karl Berthelsen
- 19:25 **Isuani pilersaarut pillugu saqqummiussineq**
London Mining Greenland pisortaanip tullia Xiaogang Hu
- 19:40 **Avatangiisinut inuiaqatigiinnullu tunngasunik misissuisarneq**
Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik Ole Fjordgaard Kjær
- 20:00 **Unillatsiarneq**
- 20:15 **Ataatsimiinneq nangillugu**
Apeqqutit/akissutit 1-halvleg-mi sammisagut pillugit
- 20:20 **Eqimattakkaarluni sulineq**
Eqimattat agguataarlutik pingaarnersiullutik sulissapput. Suliassaq –
eqqumaffigisariaqarsorisat pingaarnarit pingasut ujartorsigit.
- 21:10 **Unillatsiarneq**
- 21:20 **Ataatsimiinneq nangillugu**
Apeqqutit/akissutit eqimattakkaani sulinitinnut tunngasut
- 21:25 **Eqimattakkaat saqqummiussinerat**
Eqimattakkaanit pingaarnersiukkanik saqqummiussineq
- 21:55 **Naggasiineq**
Ataatsimiinnissap tullia nalunaarutiginera
- 22:00 **Ataatsimiinneq naavoq**

Inuit peqataasut 50-60 missaaniipput.

Tikilluaqqusineq saqqummiinerillu (Ove Karl Berthelsen, Xiaogang Hu, Ole Fjordgaard Kjær), allaganngorlugit saniatigut pineqarsinnaajumaarput.

Saqqummiussisunut apeqquteqaatit – erseqqissaassutit.

Apeqqu: Suliaq taamak annertutigisoq nassataqartussaavoq aningaasat tungaatigut kisimi sunniuteqartussaannigitsunik, inuuniarnermut atukkanut aamma kalluaasussaammat. Projekti milliallanneqarsinnaanerluni, mikinerusumik aallartitsisoqarsinnaanerpoq?

Akissut (Xiaogang Hu): Suliaq sunaluunniit imminut akilersinnaassappat nunarsuarmi aningaasaqarniarneq (market conditions) malittariaqarpagut, pilersaarullu ineriartortinneqarnera?? sivitsussagaluarutsigu aningaasaliisoqarnissaa naatsorsuutigisinnaanngilarput.

(For any project to be economically feasible, we have to meet the market conditions. We cannot prolong the construction period, there will be no investors).

Apeqqu (Jens Erik K...): Råstofdirektoratet: Tusarniaatitsinermit allagarisimasaq ullut 14-it matuma siornatigut saqqummiunneqarpoq. Naatsorsuutigisimavisiuk inuit atuareersimassagaat, ilissilu tamaat atuareerpisiuk?

Svar (Ole Fjordgaard Kjær): Qinnuteqaat quppernernik 8000-t sinnerlugit, bilagit ilanngullugit, takissuseqarpoq. Tamaat suli nammineq atuannngilarput, aamma pisariaqarsorinngilarput. Naatsorsuutiginnngilarpullu tamaat tamakkiisumik atuarneqarsimassasoq. Tusarniaaneq sapaatip akunnerinik 9-nik sivissuseqarpoq, kikkulluunniit tikilluaqqusaapput piffissarititaasup iluani apeqquteqassallutik oqaaseqaateqassallutilluunniit..

Apeqqu (Jens Erik K...): Orbicon avatangiisinut sunniutissanik misissuisimapput. Orbiconiminggaanneersut qanoq ilisimasaqartigippat nunatsinni pissutsinut, imaluunniit Europamiinnaanerlutik misissuisimasut?

Akissut (Steen Dahl, Orbicon): Avatangiisinut misissuinerit arlallit issittumi suliarinikuuagut. Misissuinerup suliassartai ilai nammineq ingerlassimavagut, taassumalu saniatigut pinngortitaleriffimmiit misissuinerit allaaserineqarneri aallaavigisimallutigut. Taamaattumik akissut tassaavoq aap, issittumi pissutsinik ilisimasaqarluarpugut.

Apeqqu (Birger Poppel): Ernup nukinganit innaallagialersornissaq misissorneqarsimanerluni, kiisalu Carbon Dioxidimik aniatitsinissaq misissorneqarsimanerluni.

Akissut (Xiaogang Hu): Erngup nukinga atorlugu innaallagialersornissaq misissorneqarsimavoq siunnersortittali siunnersorsimavaatigut periarfissaq taanna ujartoqqunagu, pissutigalugu: 1. Taamak annertutigisumik erngup nukinganit innaallagialersornissaq imeqarfinnik angisoorujussuarnik pisariaqartitsivoq, taamaattullu piginnngilagut. 2. Periarfissaagaluarpalluunniit erngup nukinganik innaallagiaqarfiliorneq ukiunik 7-nik sivissuseqassaaq, piiaanermilu aningaasarsiulernissaq taamaasilluni kinguarsarneqassalluni. 3. Erngup nukinganik innaallagiaqarfiliorneq aningaasarparujussuarnik akeqarpoq, aningaasaliiumasunillu soqanngilaq.

Suliap uumap piareersarnerani eqqumaffiginiagassaraarput qanoq isilluta
orniginartunngortissinnaavarput aningaasaliisussanut. Erngup nukinganik
innaallagialersornissaq periarfissaalissagualuarpat London Mining erngup nukinganik
atuilissagualuarpoq.

Eqimattakkaarluni sulineq

Eqimattat 3-t imminnut aaqqissuupput, tamarmillu 5-12-nik inuttaqarlutik. Eqimattat eqqartueqatigiinnissaminnut minutsit 50-t piffissarivaat.

Eqimattakkaarnermi oqallisigisassatut suliakkiissutigineqarpoq eqqumaffigisariaqarsorisat pingaarnerit pingasut nassaarineqassasut.

Eqqartuinermi paasissutissanik amigaateqarsorigunik qinnuteqaatip iluani paasissutissanik suliarinneqataasimasut piareersimapput apeqqutinut akissuteqarsinnaajumaarlutik.

Eqimattakkaarluni sulinermi immikkut imaqarniliortoqanngilaq, eqimattalli qinnuigineqarput pingaarnersiunnginnermi eqqumaffigisariaqarsorisat eqqartorneqarsimasut tamakkiisumik allatorneqassasut, taakkualu ataani takuneqarsinnaapput.

Eqimattakkaat saqqummiinerat (21:30)

Eqimattat tamarmik periarfissineqarput oqallisigisimasaminnik saqqummiinissaminnut, tassa eqqumaffigisariaqarsorisat pingaarnerit pingasut oqallisigineqareerlutik saqqummiunnissaat, apeqquteqarfiginissaalluunniit.

Eqimattaq 1

Pisorta qarfik qinnuteqaammik suliarinninnermini naammattunik piginnaasalinnik sulisoqarnerluni, atorfilittanut politikerinullu paasisitsisinnaasunik, ilumut piiaanissaq qanoq sunniuteqarumaarnersoq. Siunnersuinissamummi piffissarititaq sivisunngilaq.

Erngup nukinganik atuinnginniarnermi aaliangiinermut tunngavilersuutit, ukiut qassit piianissaq aallavigalugu naatsorsugaappat? Piiakkanik assartuiniarnermi periusissatut aaliangiussaqaq periarfissatuaava – periarfissat allat misissorneqarsimappat? Periarfissat allat apeqquteqaateqarfiginissaanut periarfissaqarpugut – piffissaqarpa apeqquusiinissatsinnut?

Qaqugukkut avataaniit sulisussanik aallernissaqaq periarfissaalissava, kiallu tamanna aaliangissavaa qaqugukkut pissanersoq? Aatsitassarsiorfissami sulinermi akissarsiassat qanoq aaliangiiffigineqarpat, taamaaginnassappat? Taamaanniarpit kalaallinik sulisoqarnissaqaq immiut akilersinnaanaviannilaq.

Eqimattaq 2

Pisorta qarfimmuut apeqqutigerusutat.

Tusarniaanermuut piffissaqaq annertunerusoq pisariaqartipparput. Aatsitassarsiornissaqaq qanoq inuiattut isumaqarfiginerippuut tunngaviusumik tusarniaaffigineqanngilaguut.

Akilinermi Nunavumi pissutsit atulersinnaanerlutik. Nunavumi qinnuteqaatit ilisimasalinnik atuarneqartarput, kingornatigullu inuiaqatigiinnut nassuiaassutigineqartarlutik, ilaatigut qaammatit arlalissuit atorlugit. Uagut inuinnaasugut periarfissaqaqanngilaguut quppernerit 8000-it sinnerlugu atuasallugit paasissallugillu.

Innuttaasuni suli isummersortinneqanngilaguut nunatta pigisaanik piiaanissaqaq qanoq isumaqarfiginerippuut – nunatta pigisai tunniukkusuppaguut?

Piianeq ulorianarpa? Avatangiisinut sunniutissaat nalunarput suunersut. Qinnuteqaat sorpassuarniguna imaqarsimagami taamak takitigisoq? Ernumassutissat annertusimassappuut

quppernerit taamak amerlatigisut atorlugit isummersorfigineqassappata. Qinnuteqaatit allat takkuttussat aamma taamak takitigissappata, tusarniaatitsinermi piffissaritinneqartoq annikippallaarpoq.

Eqimattaq 3

Isumaqarpunga unnummut isersimasut atorfilittaannerusut, inuinnarnik ilaqarpallaanngitsugut.

Eqqartukkat assigiinngitsut ilagaat: Pinngortitamut, tuttunut immamilu uumasunut sunniutissat. Inuiaqatigiinnut sunniutissat aamma eqqartorpagut, kalaallit kulturiannut qanoq sunniuteqassava? Avataaniit suliaartortussarpasuit, qanoq igineqassava assigiinngitsunik sulisunut atugarititaqarneq, aningaasarsiat assigiinngitsuunerisa kingunissai aamma eqqarsaatigisassaapput.

Tunngaviusumik apeqqutit pingasut eqqartorpavut:

1. Ersarissarneqartariaqarpoq piianeq pinngortitamut qanoq sunniuteqassasoq – pingaartumik aatsitassamik assartuinerup imermik mingutsitamik pilersitsinissaa, erngullu taassuma immamut ingerlatinneqarnermini qanoq sunniuteqarumaarnera.

2: Umiarsuit oliamik assartuisussat imartatsinni angalasussaapput. Qanoq piareersimatigivugut assartuummik ikkarlittoqassagaluarpat allatulluunniit ajutoortoqassagaluarpat?

3: Paasitinneqarpugut erngup nukinganik innaallagiaqarfiliornissaq akisuallaartoq. Ilisimasagut aallaavigalugit erngup nukinganik innaallagiaqarfiliorneq milliardimik affarmik akeqarpoq, taamaattumik aningaasartuutit taamaallaat 10 procentimik qaffattussaapput. Aningaasartuuterpassuit eqqartorneqartut paasiuminaatsippagut.

Illassutitut eqqumaffigisassatut eqqaaneqartut

Suliffissat pilersinneqartussat pingaaruteqarput. Ukiut 15-it suliffissaqartitsinissaq naatsorsuutigineqarpoq. Periarfissaanerluni naalakkersuisuni aaliangiinikkut ukiunut 30-inut imaluunniit 60-inut sivitsorneqarnissaa.

Piiasoqalissagaluarpat nakkutilliisoqarnissaq qanoq piareersimaffiginiartigineqarpa? Qanoq ilillugu nakkutigissavarput piiakkat qanoq annertutiginersut? Qanoq nakkutiginiarneqarpat? Imartatsinni angalasussat qanoq nakkutigineqassappat?

London Miningip pisortaa saqqummiigami nunatta 32 milliardinik isertitaqarnissaa eqqaavaa. Nalunngilarput Olivinisorfimmik pilersitsisoqarnikuugaluartoq ukiut 80-it isertitaqarfiusussatut ilimasaarutigineqarluni. Nunarsuarmi niuffannermi pissutsit peqqutaallutik ukiut sisamaannaat ingerlasimavoq. London Miningip 32 milliardit nunatta isertitassai qulakkeersinnaavai?

Projekti taamak annertutigisooq aningaasarpasuarnillu imalik, qanoq ililluni Kalaallit Nunaata London Miningip regnskabii malinnaavigissavai?

Umiarsuaq aatsitassamik aallersussaq imaqarani Kalaallit Nunaannut ingerlaartarnaviangilaq. Piiavimmi atortussat tamarmiusut nassartassavai, taamaalillunilu piiavissamut pilersuinissaq Kalaallit Nunaat iluaqtissartaanik pinaviangilaq.

Oliamik Kalaallit Nunaannut eqqussuingaatsiartoqassaaq atuisoqassallunilu. Kiap CO2-mik aniatitsineq akilissavaa? Oqallinnermi iluaqtissat kisiisa pinnagit aamma aningaasartuutit akiligassallu eqqarsaatigissavagut.

Piiaanerup putorujussuaq pilersittussaavaa, tamannalu kinguaatsinnut ingerlateqqitassaraarput – isummerfigineqarpa tamanna?

Umiarsuit nassataqartassapput. Imermik mingutsitamik pilersitsisassapput – aalisarnermut sunniuteqassaaq. Ajoqtissartai oqaluuserineqanngillat uffa immaqa akiliineruinnassalluta.

Apeqqut siornatigut apeqqutigineqareernikkuuvoq akineqaranili. Aatsitassamik assartuinissamut periusissaq aaliangiunneqaqqasoq – Pipeline – allamik periarfissaqarnerluni? Periarfissatut isigineqarsimanerluni Narvik Kirunami periuuseq ukiut 100-t atorineqarsimasoq, tassalu qimuttuitsut aqputaat ilanngullugu innaallagissamik annertuumik pilersitsisinnaasoq.

Ulluni kingullerni qallunaat itilersutut ipput, aningaasat iluanaarutissat ilaatigut aamma pissarsiaqarfigerusullugit. Periarfissiisoqarsinnaangila naalagaaffeqatigiit iluanni sulisussarsiorsinnaanermik? Taamaasillutik aamma savalimmiormiut qallunaallu iluanaarutissanik pissapput.

Qularutissaangilaq kissaatigipput aningaasarsiorneq ingerlanneqassasoq. Pingaaruteqarporli ersarinnerusumik paasinninnissarput. Siunnersuuteqarsinnaavisi qanoq isilluta inuiattut piareersimanerulernissarput? Inuiattut akuersaarparput projekti taamatut annertutigisoq ingerlatissallugu. Inuiaqatigiinni kissaatigaarput, paasinninnerpulli annertunerusariaqarpoq piareersimanerusariaqarpugullu.